

»V meni živi Kristus« Gal 2,20

BOŽJA BESEDA DANES 4

Revija Slovenskega bibličnega gibanja ISSN 131-5772 XVI (2009)

LETO DUHOVNIŠTVA IN EVHARISTIJE

»Ko pa je nastopila polnost časa, je Bog poslal svojega Sina,
rojenega iz žene, rojenega pod postavo ...« Gal 4,4

Mozaik Bogorodice v nekdanji cerkvi, sedaj muzeju Chora v Carigradu

UVODNA BESEDA

Dr. Snežna Večko,
predsednica SBG in urednica,

Verniki Katoliške cerkve smo 29. junija sklenili duhovno bogato leto apostola Pavla. Medtem smo 19. junija že stopili v leto duhovništva, ki traja do 11. junija 2010. Pomenljivo je njegovo geslo: Kristusova zvestoba, duhovnikova zvestoba. V Cerkvi na Slovenskem je to tudi leto Evharistije, čigar sklep in vrhunec bo evharistični kongres v nedeljo, 13. junija 2010. Vse to obhajanje ima svoj izvor v Božji besedi in se hrani iz nje. UNESCO pa je leto 2009 razglasil za mednarodno leto astronomije ob 400 letnici, kar je Galileo usmeril v vesolje prvi tele-

skop in je Kepler izdal svojo knjigo *Astronomia nova*. Verujočim vesolje razodeva Stvarnika, tudi neverujoči ob njem slutijo neskončno. Kristjanom Božja beseda v Pavlovem pismu Kološanom razodeva, da je bilo vse ustvarjeno po našem Gospodu Jezusu Kristusu in zanj. Zanj, čigar prihoda v mesu se v božičnem času spominjamo, je bilo vse ustvarjeno. Toda kot za prvorojenca – po njegovem učlovečenju in odrešenju smo postali tudi mi dediči neskončne Božje radodarnosti. V prvem članku nas bo nadškof dr. Anton Stres vodil skozi Pavlovo oznanilo o Kristusu prvorojencu vsega stvarstva. V tej številki je objavljen del razmišljanja, drugi del bo v eni naslednjih številki.

Tudi drugi članki in dogajanja še odmevajo od oznanila iz Pavlovih pisem.

Kristus se nam razodeva kot središče sveta in osrednji dogodek

zgodovine. Njegov sestop v človeško naravo in še dalje v Evharistijo nam je omogočil njegovo navzočnost na nam prilagojen in hkra-ti najbolj skrivnosten način. Od njegovega nenehnega darovanja živimo v vseh naših razsežnostih. Dragi bralci in bralke Božje besede danes, želimo vam blagoslovljene božične praznike in duhovno bogato leto Evharistije in duhovništva.

Nekateri ste se obrnili na nas s prošnjo, da bi v Božji besedi danes prejeli tudi položnico zaradi lažjega plačevanja naročnine. Tokrat vam jo prilagamo z naslovom gibanja in transakcijskim računom, svoje ime, priimek in naslov vpišete sami. In prosimo, tudi prispevek, ki ga morete nameniti za stroške revije in delovanje Slovenskega bibličnega gibanja. Za vaše prispevke se vam najlepše zahvalujemo.

Božja beseda danes je revija, ki jo izdaja Slovensko biblično gibanje.

Revija izhaja štirikrat letno (marca, junija, septembra in decembra).

Naslov gibanja in uredništva:

Poljanska 2, 1000 Ljubljana,
tel.: (01)43-14-278, (01)43-25-105 in
(02)25-24-472, <http://sbg.rkc.si/>

Uredniški odbor:

doc. dr. s. Snežna Večko (odgovorna urednica),
terezija.vecko@guest.arnes.si

doc. dr. Marijan Peklaj (zanima me),
marijan.peklaj@guest.arnes.si

prof. Bogomir Trošt (dogajanja)
bogomir.trost@rkc.si

Cena: posamezna številka 1,25 EUR,
celoletna naročnina 5,00 EUR;

Transakcijski račun pri Krekovi banki:
št.: SI56 2420 0900 4563 958

Priloga in izvedba Salve d.o.o. Ljubljana

Vsebina

UVODNA BESEDA (doc. dr. s. Snežna Večko).....	2
JEZUS KRISTUS IN LETO VESOLJA	
Jezus Kristus »Prvorojenec vsega stvarstva« (nadškof dr. Anton Stres).....	3
ROMANJE V SVETO DEŽELO	
Betlehemske poljane (dr. Marija Stanonik).....	7
ZANIMA ME ...	
Izrael in Islam (doc. dr. Marijan Peklaj).....	8
DOGAJANJE	
Duha ne ugašajte (Jana Podjavoršek).....	9
To je moje telo (Gregor Pavlič).....	10
Duhovne vaje s cerkvenimi očeti (Tatjana Radšel Horvat).....	11
Iz delovnega dnevnika prakse pri SBG (Neja Curk).....	12
PESMI	
To si bil Ti (Marjeta Longyka).....	13
BOŽJA BESEDA ZA VSAK DAN (Pripravlja s. Metka Tušar).....	15

Fotografija na naslovnici Jana Podjavoršek

JEZUS KRISTUS IN LETO VESOLJA

Slovensko biblično gibanje iskreno čestita dr. Antonu Stresu za imenovanje za ljubljanskega nadškofa in metropolita. Naj Gospod obilno blagoslavlja Vaše služenje Cerкви, ki ga vršite v duhu Vašega gesla: »Vse zaradi evangelija.«

Nadškof dr. Anton Stres

JEZUS KRISTUS – »PRVOROJENEC VSEGA STVARSTVA« (1. del)

Temeljno krščansko sporočilo o človekovem odrešenju se ne more omejiti samo na človeka, ne da bi pri tem upoštevali, da je človek postavljen v svet živih in neživih bitij, v vesolje. Človekov stvarnik in odrešenik je hkrati tudi stvarnik vesolja. Vezi solidarnosti vežejo človeka na ostalo stvarstvo.

Seveda je v judovsko-krščanski perspektivi človek več kakor samo delček vesolja. Krščanstvo ni kozmocentrično kakor je poganstvo, ampak je antropocentrično. Človek kot oseba je edini, ki je podoben Bogu, ki je ustvarjeno po njegovi podobi in sličnosti in zato vesolje presega. Je edini v vesolju, ki je cilj in ne sredstvo. Ni on ustvarjen zaradi vesolja, temveč je vesolje zaradi njega. To pa ne pomeni, da ni več povezan z njim, ampak ga – nasprotno – vežejo na vesolje posebne vezi. To so vezi, ki jih lahko ima samo zato, ker je več, kakor so druge stvari. Ker je več kakor so druge stvari, je edini lahko odgovoren za druga bitja, s katerimi je naseljeno vesolje.

Njegov odnos do ostalega vesolja je torej bistveno drugačen kakor je odnos drugih bitij med seboj. Njegov odnos je odnos osebnega, svobodnega, umnega in moralnega bitja, je odnos moralne odgovornosti in skrbništva, ki ga Sveto pismo izraža z besedo gospodovanja, ki pa ga ne smemo razumeti kot brezobzirno gospodovanje in izkoriščanje, saj je izvajanje vsakršne oblasti in gospodovanja po svetopisemskem pojmovanju prej služenje kakor izkoriščanje.

Tudi apostol Pavel, katerega leto obhajamo letos, je na to opozoril, saj je bil odličen farizejski teolog, dodobra seznanjen s svetopisemskimi pogledi in takratno judovsko teologijo.

Solidarnostno povezavo človeka z vesoljem je močno poudaril v pismu Rimljanom, ko je zapisal: »Kajti stvarstvo nestrpno hrepeni po razodetju Božjih sinov. Stvarstvo je bilo namreč podvrženo ničevosti, in sicer ne po svoji volji, ampak zaradi njega, ki ga je podvrigel, v upanju, da se bo tudi stvarstvo iz suženjstva razpadljivosti rešilo v svobodo slave Božjih otrok. Saj vemo, da celotno stvarstvo vse do zdaj skupno zdihuje in trpi porodne bolečine. Pa ne samo ono: tudi mi, ki imamo prvine Duha, tudi mi zdihujemo sami v sebi, ko željno pričakujemo posinovljenje, odrešenje svojega telesa« (Rim 8,18-23). Po svojem telesu, vzetem iz zemlje, če uporabim svetopisemske podobe, je človek del sveta, del vesolja, po svoji duhovnosti pa se dviga nad njega in je podoben Bogu, je torej na meji dveh svetov in je torej tudi stičišče obeh. »Kar je rojeno iz mesa, je meso, in kar je rojeno iz Duha, je duh« (Jn 3,6), pravi Jezus pri Janezu. Človek je seveda oboje. Tako je tudi za Pavla jasno, da učlovečeni Bog, ki si je privzel naše človeško telo, razteza svoje odrešenjsko delo in poslanstvo na ves svet, na vse stvarstvo, čeprav je najprej namenjeno človeku, katerega podobo si je Božji Sin tudi privzel.

Vendar pa je odnos med Jezusom kot odrešenikom človeškega rodu in vesoljem, ki je ustvarjeno zaradi človeka in z njim tudi pahnjeno v suženjstvo hudemu,

po Pavlu veliko bogatejši, kakor to, kar je danes na splošno sprejeto, ko v vesolju vidimo samo območje, ki ga potrebujemo, in je zato v našem interesu, da si ne odžagamo veje, na kateri sedimo. Sodobna pridobitniška in potrošniška miselnost je dovzeta samo še za interes in korist. Ker je zdravo okolje v našem interesu, smo se začeli zanj brigati. Drugače se ne bi. Misel svetega Pavla izhaja iz drugačnih temeljev in jo navdihujejo drugačne vrednote.

Posebno priložnost, da Pavel razloži in razgrne svojo teološko misel glede odnosa, ki ga ima do veselja Jezus, ki je vedno v ospredju Pavlove pozornosti, so mu dali Kološani, se pravi kristjani, ki so živeli v Kolosah, precej pomembnem mestu v frigijski dolini ob reki Lycus. Kolose so bile oddaljene od glavnega mesta province Azije Efeza manj kot 200 km. Ceste so bile odlične, od Efeza do Kolos se je prišlo v slabem tednu dni. Pavel ni bil začetnik krščanstva v Kolosah, tam je vero oznanjal Epafra, preprosti trgovec, ki ga je Pavel spreobrnil, krščanska občina pa se je sestajala v hiši premožnega Kološana Filemona, katerega poznamo po pismu, ki mu ga je pisal Pavel v zvezi z pobeglim sužnjem Onesimom in ga prosil, naj ga milostno sprejme nazaj kot njegovega sina. Pismo Kološanom je Pavel pisal iz ječe v Efezu. O tem jetništvu v Efezu Sveto pismo molči, vendar je danes ta domneva precej široko sprejeta. V Efezu se je Pavel mudil slaba tri leta, med leti 52 in 55. V Efezu je imel Pavel precejšen uspeh, nekateri pravijo, da je bilo to bivanje »morda celo najpomembnejši del vsega njegovega življenjske-

ga dela » (J. Drane, Pavel, Koper 1987, 73). Ravno zato pa je tudi naletel na huda nasprotovanja. Doživljal je tako težke čase, da je v nekem trenutku začel celo obupavati. Na začetku 2. pisma Korinčanom, ki ga je pisal ravno iz Efeza pozno poleti 54, pravi: »Nočemo namreč, bratje, da bi vi ne vedeli za našo stisko, ki nas je zadela v Aziji. Čez mero in čez naše moči nas je obtežila, tako da smo obupali celo nad življenjem. Da, sami v sebi smo sprejeli smrtno obsodbo, da ne bi več zaupali vase, ampak v Boga, ki obuja mrtve. On nas je rešil iz tako velike smrtne nevarnosti. In še nas bo reševal. Vanj zaupamo in še nas bo rešil, ker nas z drugimi tudi vi podpirate z molitvijo« (2 Kor 1,8-11).

V dolini, kjer so poleg Laodikeje in Hierapolisa stale tudi Kolose, se je 250 let poprej naselilo kakih 2000 judovskih vojaških družin, zato je bila tam judovska navzočnost zelo močna. Po eni strani nam to razloži, zakaj je bilo v tej pokrajini krščanstvo tako hitro sprejeto, po drugi strani pa tudi, da je bilo v verskem pogledu izpostavljeno napačnim naukom, ki bi lahko popolnoma popačile krščansko vero. Epafra je bil preprost trgovec, ki ni bil kos tem krivovercem, zato je verjetno prišel prosit Pavla za pomoč. Tako je nastalo pismo Kološanom.

Zmotni nauki, ki so se širili, so bili mešanica judovstva in poganskih nazorov o nastanku sveta, predvsem pa o različnih angelih in tako imenovanih prvinah sveta. Na splošno je bilo v helenistični filozofiji sprejeto, da svet sestavljajo štiri glavne prvine: zemlja, voda, zrak in ogenj, o katerih so v starem veku zelo

veliko razpravljali. Vse je sestavljeno iz teh štirih prvin. Pravi izvir zmede pri kristjanih pa so bile judovski mistični nazori o raznih angelih in drugih duhovnih bitjih, ki bi naj sodelovali pri nastanku sveta in upravljanju z njim. Ker so tem nadzemeljskim silam Judje in pogani pripisovali velik pomen, jih častili in se jim priporočali, je obstajala nevarnost, da se bodo tega nalezli tudi kristjani. Te sile, ki so jih primerjali z angeli, kakor jih je poznalo judovstvo, Pavel celo našteva po njihovih nazivih. To so: prestoli, gospostva, vladarstva, oblasti. Take vesoljske sile so očitno častili v Kolosah. Vodja cerkve, ki je zbirala v Filemonovi hiši, je bil neki Arhip, ta je dovolil, da so se nauki iz judovskega in poganskega okolja širili tudi med kristjani. Povrh so kristjani v Kolosah očitno pristajali na judovske predpise o postnih dnevih in judovskih koledarskih prazničnih dnevih. Bili so prepričani, da si bodo s tem pridobili družbo in naklonjenost raznih nebeških duhov, ki jih bodo pripeljali k videnju samega Božjega veličastva.

Proti temu nastopi Pavel tako, da poudari, da je Jezus Kristus močnejši in bolj vzvišen, kakor so prvine sveta in te duhovne nebeške moči. Zato v 1. poglavju svojega pisma navaja hvalospev Jezusu, v katerem izpoveduje Jezusovo edinstveno moč nad vsem stvarstvom. Na splošno se misli, da te hvalnice ni sestavil Pavel sam, ampak je že obstajala in jo je samo navedel in mogoče celo malo dopolnil. Tudi mi jo poznamo, saj jo pogosto še danes uporabljamo v našem bogoslužju:

»On (Oče, Bog) nas je namreč iztrgal iz oblasti teme in nas pre-

stavil v kraljestvo svojega ljubljene-
nega Sina, v katerem imamo od-
kupitev, odpuščenje grehov.

*Ta je podoba nevidnega Boga,
prvorojenec vsega stvarstva,*

*kajti v njem je bilo ustvarjeno
vse,*

*kar je v nebesih in kar je na ze-
mlji,*

*vidne in nevidne stvari,
tako prestoli kakor gospostva,
tako vladarstva kakor oblasti.*

*Vse je bilo ustvarjeno po njem
in zanj.*

*On je pred vsem in vse ima v njem
svoj obstoj.*

In on je glava telesa, Cerkve.

*On je začetek (arhé, temelj, iz-
vir, princip),*

*prvorojenec med mrtvimi, tako
da je on prvi v vsem.*

*Bog je namreč hotel, da se je v
njem naselila vsa polnost*

*in da se po njem vse spravi zanj,
z vzpostavitvijo miru po krvi
njegovega križa,*

*tako, kar je na zemlji, kakor kar je
v nebesih.» (Kol 1,15-20)*

Ta hvalnica Kristusu je v zgo-
dovini služila za najrazličnejše
razlage. Mnogi so jo zlorabljali in
so z njo skušali dokazati pravil-
nost svojih krivih nauk. Tako
so delali v 4. stoletju arijanci, ki
so tajili Jezusovo božanstvo in
učili, da je Jezus samo prva in
najodličnejša božja stvaritev. Po-
dobno učijo danes Jehovine priče
in mormoni, ki prav tako kakor
nekdaj arijanci tajijo, da bi bil
Jezus Božji Sin, sin in ne božja
stvar, »rojen, ne ustvarjen«, ka-
kor molimo v nicejsko-carigradj-
ski veroizpovedi, ki je nastala
ravno in predvsem iz potrebe po
utrditvi prave veri proti arijan-
skemu krivoverstvu.

Tisti, ki izpovedujemo vero v
Jezusovo božanstvo, opozarja-
mo, da Pavel ne trdi, da je Jezus
prva ustvarjena stvar, ampak pr-
vorojenec. Vse druge stvari so
ustvarjene, on pa je rojen. Roj-
stvo pa pomeni enakost z rodite-
ljem. Rojstvo ni isto kot stvaritev,
rojstvo pomeni postavitev v isto
vrsto, na tisto raven, na kateri je
tisti, iz katerega je nekdo rojen.
Odnos prvorojenca do Očeta to-
rej ni primerljiv z odnosom prve
stvari, ki jo kdo naredi, do svojega
izdelovalca. Iz besed, ki jih Pavel
uporablja, je tudi jasno, da Jezus
ni prvorojenec »izmed« vseh stva-
ri, kakor malo dalje trdi, da je pr-
vorojenec »izmed« vseh mrtvih.
Jezus se ne uvršča med člane vse-
ga stvarstva, ker ni bil prvi ustvar-
jen, uvršča se pa med mrtve, ker
je dejansko umrl in nato vstal od
mrtvih. Jezus ne more biti ustvar-
jen, saj je vse, kar je ustvarjeno,
ustvarjeno po njem in zanj. To
pa Jezusa izrečno postavlja izven
vrste ali množice ustvarjenih bi-
tij, postavlja ga na drugo raven,
na raven bivanjske odvisnosti od
njega. Stvari bi sploh ne bilo, če bi
ne bil on to, kar je.

Že sam pojem prvorojenca je
v okviru Svetega pisma in ju-
dovskega izročila vreden naše
pozornosti. Izraz »prvorojenec«
uporablja Pavel kar dvakrat v
tem odlomku. Jezus Kristus je
prvorojenec glede na vse ustvar-
jene stvari, torej glede na vse, kar
je. Je pa tudi prvorojenec med
vsemi mrtvimi. Kaj hoče reči Pa-
vel s tem, je jasno, če preberemo
Prvo pismo Korinčanom, kjer
pravi: »Toda Kristus je vstal od
mrtvih, prvenec tistih, ki so za-
spali« (15,20). Je prvi med vsemi
mrtvimi, njihov prvorojenec, ker
je začetnik, temelj in počelo nji-
hovega vstajenja.

V zvezi z besedo »prvoroje-
nec«, ki jo uporablja Pavel, velja
pripomniti dvojje. Z ene strani
ima prvorojenec med brati in se-
strami posebno mesto, predvsem
pa posebne pravice. Tri glavne
pravice in dolžnosti pripadajo
v judovstvu prvorojencu: Prvič,
po očetovi smrti mora prvoroe-
jenec prevzeti vodstvo družine
ali klana. Drugič, ima pravico do
dvojnega deleža pri dediščini, je
prvi dedič. Tretjič, med brati in
sestrami, se pravi v rodbini, ima
položaj družinskega svečenika,
je duhovni poglavar rodbine in
mora skrbeti za zvestobo zavezi
z Bogom.

Po drugi strani pa je za Sveto
pismo značilno, da te pravice in
dolžnosti prvorojenca niso ve-
dno in ne nujno – čeprav pravi-
loma so – vezane na prvorojenca
kot prvega rojenega med brati in
sestrami. Čast in mesto prvoroe-
jenca se lahko tudi prenese na
koga drugega. Že mlajši Abel je
bil Bogu bolj všeč kakor starejši
Kajn. Izakov prvorojenec Ezav
je prvorojenstvo izgubil in pro-
dal za skledo leče. Ruben, ki ga
Sveto pismo označuje kot »ne-
stalnega kakor voda« je izgubil
prvorojenstvo zaradi nemoral-
nega vedenja. David pa je sploh
bil najmlajši med svojimi brati.
Vendar mu Sveto pismo prisoja
čast prvorojenca, ko v psalmu 89
govori Bog o njem: »Našel sem
Davida, svojega služabnika. ..
Naredil bom iz njega prvorojen-
ca, najbolj vzvišenega med kralji
zemlje«.

Božja določitev nekoga za pr-
vorojenca torej ni nujno vezana
na telesno in časovno prvorojen-
stvo, pač pa se pravice, povezane
s prvorojenstvom, lahko dobijo
po milostni Božji izvolitvi in utr-
dijo z izbrančevimi moralnimi

lastnostmi in zvestobo Bogu. Tako Sveto pismo celo ves izraelski narod imenuje Božjega prvorojenca, čeprav Izraelci nikakor niso najstarejše ljudstvo. »Potem reci faraonu: ›Tako govori Gospod: Moj prvorojenec je Izrael, zato ti pravim: Pústi mojega sina, naj gre, da mi bo služil! Če pa ga nočeš pustiti, bom ubil tvojega prvorojenca« (2 Mz 4,22).

Častni naziv »prvorojenec« torej ne zahteva, da ima kdo še druge brate in sestre, ki se rodijo za njim, pač pa je prvorojenstvo funkcija ali služba, ki postavlja tistega, ki jo ima, nad vse ostale. Odločilna je moralna vrednost osebe. Ima prednost pred drugimi in je njihov vodja ter zanje odgovoren. Zato tudi Pavel uporablja ta izraz za Jezusa. On je tisti, ki je pred vsem, ker ni na ravni ustvarjenih stvari, saj imajo vse stvari ravno v njem svoj obstoj. Zato ni v njihovi vrsti in ni na njihovi ravni, ni prva ustvarjena stvar, ampak je edini Božji Sin, ki ima zato funkcijo prvorojenca, ker ima do vsega, kar je, edinstven odnos stvarjenjskega temelja in odrešijske odgovornosti.

Pavel torej očitno ni čisto preprosto zavrnil idej, ki so jih imeli v Kolosah, ampak jih je pokristjanił. Dal jim je krščansko vsebino, s tem, da je postavil Jezusa Kristusa na čelo vsega stvarstva kot tistega, 1. iz katerega vse izhaja, 2. po katerem vse nastaja, 3. v katerem ima vse svoj obstoj in 4. za katerega je vse. Že sama beseda: On je začetek, (bolje bi bilo reči On je princip, temelj in izvir), nam to nakazuje, hkrati pa nas spominja na neke druge besede iz drugega okolja, a vendar s podobnim sporočilom: »V začetku (v principu, v izviri, v temelju) je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu in Beseda je bila Bog. vse je

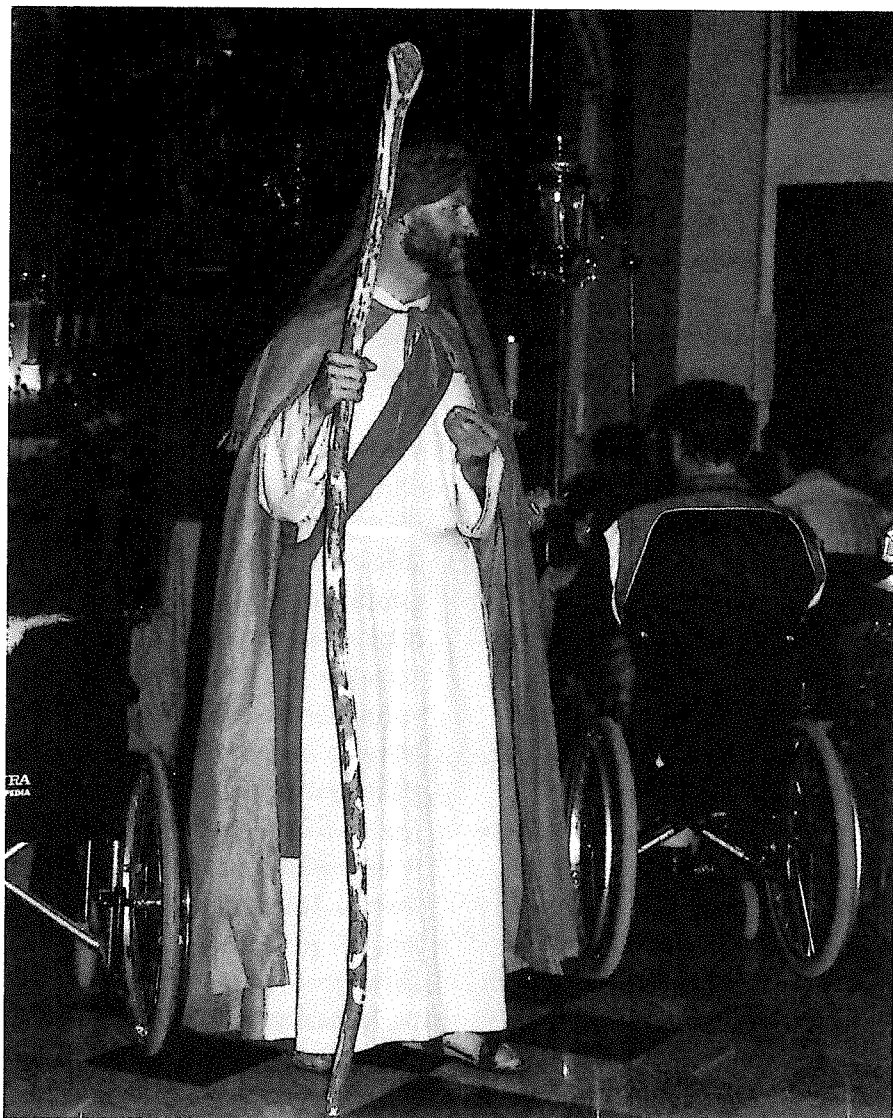

Foto: Jana Podjavoršek, Pavel, apostol - predstava Janka Krištofa

po njej nastalo ...«, kot se glasijo prve besede evangelija po Janezu. Slovenski prevod »začetek« za grško besedo »arhé« je zelo šibek in lahko zavaja. »Arhé« pomeni temelj, izvor, princip: ne prvo mesto v časovnem zaporedju, ampak izvor in temelj. Čeprav Sveto pismo poudarja, da je Bog Stvarnik vsega, kar je, in se stvarjenje v okviru nauka o sveti Trojici pripisuje predvsem Bogu Očetu, nam tukaj Pavel nankrat kot stvarnika, po katerem in za katerega je vse, predstavlja učlovečenega Božjega Sina Jezusa Kristusa. Kako lahko to razumemo in sprejmemo danes?

Pavel je bil doma v Tarzu, ki je bilo v njegovem času pomemb-

no mesto tudi v kulturnem in izobraževalnem smislu. Tam je bila tedaj pomembna stoiška filozofska šola in Pavel, ki je očitno obiskoval visoke šole, je bil gotovo seznanjen s stoiškimi nauki. Hkrati pa je bil odličen farizejski teolog, ki je poznal rabinsko teorijo tistega časa. On, ki je hotel »vsem postati vse, da bi jih nekaj zagotovo rešil« (1 Kor 9,22), se očitno ni pomišljal priti naproti popularnim helenističnim idejam svojega časa, ki so bile navzoče tudi v Kolosah. Tako bi olajšal sprejem vesele novice o Jezusu Kristusu.

ROMANJE V SVETO DEŽELO

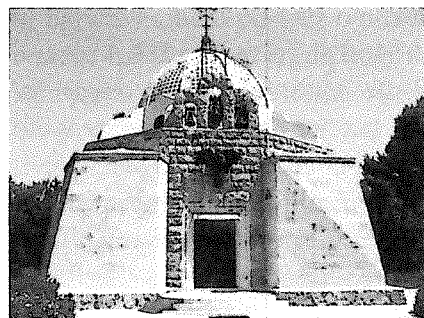
*Iz romarskih zapiskov
dr. Marije Stanonik*

BETLEHEMSKE POLJANE

»Pastirske poljane. Gloria in excelsis Deo. Tu so naravne votline in eno od njih so podaljšali v svetišče. Na božič je vse to področje razsvetljeno. Večina romarjev v Betlehem tedaj pride iz Jeruzalema sem peš, za kar rabijo dve uri zmerne hoje.

Od tu sem hotela imeti jaslice za spomin, pa sem predolgo oklevala, katere naj vzamem in že je bilo treba teči na avtobus. Potem sem prosila Bronko, ki je kupila dvoje, ali bi mi odstopila ene. Jasno, da je odklonila. Potem pa mi jih je podarila. Prinesla mi jih je v kapelo v Maison d' Abraham, kjer smo domovali.

Na kraju angelovega pozdrava pastirjem stoji lepa novejša cerkev. Na vrtu poleg se košati pravi grm ciperusa. To pomeni, da je tu dovolj vode, saj vem, koliko vode zahteva, me prešine. V februarškem soncu žarijo pelargonije in delajo družbo aloji, palmam, borovcem in cipresam.

Bodite pozorni na majhne stvari. Bog iz majhnega dvigne! 'Glejte!' (Lk 2,10). Ta beseda je ista, popolnoma enaka kot v času Jezusovega trpljenja ko Pilat pravi: 'Glejte, človek' (Jn 19, 5). Pomembno si je zapomniti: Bog ne gleda na zunanost, ampak na srce, s tem občutkom smo hodili po tem kraju. Prosili smo Marijo, da bi znali to ohranjati kot ona.«¹ Usedemo se v bližino in obsedimo ob prebranem odlomku iz Svetega pisma z razgledom na Betlehemske poljane: »Ko so angeli šli od njih v nebo, so pastirji govorili drug drugemu: 'Pojdimo torej v Betlehem in pogledjmo to, kar se je zgodilo in kar nam je sporočil Gospod!'« (Lk 2,15). Dragocen trenutek. Isto nebo kot v Jezusovem času. Grički in dolinice, njivice me spominjajo na našo kraško pokrajino: »Kaj se vam zdi, pastirci vi?«

»Ogledali smo si še čisto naravno pastirsko votlino, urejeno v kapelo. Tako je predstava o naših hlevih zamenjala prečna nizka, skalna razpoka v pobočju hriba. Nekateri pastirji še danes živijo v takih votlinah, njihove ovce pa iščejo šope zelenja med kamenjem. Revščina.«²

Dva moška za bodečo žico preobračata zemljo z orodjem, ki me spominja na vile s štirimi rogli,

1 Mihaela Jazbec, Spomin na svetoletno romanje v SVETO DEŽELO, 5. 3. – 19. 3. 2000 (Rokopis).

2 Ana Hostnik, "Študijsko" romanje v Sveto deželo (Rokopis).

ki so jih pri nas včasih rabili za kidanje gnoja, le da je tu ročaj krajši in ima na koncu obroč, da se orodje lažje poprime.

Peljemo se po poti, po kateri sta bežala Jožef in Marija z Jezusom v Egipt. Naokrog so beduinska naselja. Včasih šotori. Voda iz Galilejskega jezera. Za nova naselja sredi puščave. Pokrajina je kot izsušena njiva ali razoran obraz starke.

Zadnji dan bivanja v Betlehemu je bila v hotelu skoraj gneča in nekateri smo poiskali prostor zunaj naše skupine. Izkazalo se je, da sosedujemo z Brazilci. Dekle poleg mene je povedalo, da je Karla. Ko sem povedala, svoje ime, je poudarila: »Jaz sem Karla Marija.« Med nama je zavel občutek medsebojne povezanosti, naklonjenosti. Eden od njih je podaril s. Darjani, Darinki in meni spominek – obesek s sombrerom. Na njem piše: Natale – božič. V Betlehemu mi podari Brazilec spominek s tem pomenljivim znamenjem kristjanov. Na poseben način doživljam katoliškost, vesoljnost Cerkve.

Presenečenj še ni konec. Srečam se z voznikom, ki nas je vozil po Izraelu pred dvema letoma. Povedal mi je, da je pred dvema urama prišel iz Slovenije, kjer je bil kot turist. Da je bilo O. K., je dejal. Bil je tudi v Italiji: v Rimu in Benetkah.

Palestinci, natakariji so prijazni. Vsi so stali pri vratih, ko smo odhajali, za slovo.

ZANIMA ME ...

Marijan Peklaj

IZMAEL IN ISLAM

Močno se širi islam. V nekaj desetletjih bo Evropa muslimanska. Katoličanke se spreobračajo v islam in si glave ovijajo z rutami. Islam se širi brez vojne, orožja, niso potrebni ne teroristi ne samoubijalci. Ali ni sam Bog (Jahve) dal blagoslov muslimanom za njihovo množičnost (glej 1 Mz 16,7-12)?

Marta iz Novega mesta

Draga gospa Marta, Vaše vprašanje se zdi kar aktualno. V pismu ste navedli celoten odlomek iz Prve Mojzesove knjige, a vsak bralec našega glasila si bo te vrstice lahko sam poiskal in prebral. Z debelim tiskom ste poudarili vrstico 10, ki se glasi: »Potem ji je Gospodov angel rekel: »Silno bom namnožil tvoje potomstvo, da ga ne bo mogoče prešteti.« Tem besedam sledi besedilo blagoslova za Izmaela, sina nesrečne Sarine (Sarajine) sužnje Hagare. To se je po besedah Svetega pisma zgodilo, ko je Hagara, noseča z Abrahamovim (Abramovim) otrokom, pobegnila pred ljubosumno Saro. Pozneje, ko je bil Izmael že krepak deček, sta mati in sin morala dokončno zapustiti Abrahamov tabor in se podati v puščavo (glej 1 Mz 21,9-21). In tudi tu je Božja obljuba Hagari za Izmaela: »Vstani, poberi dečka in ga drži s svojo roko! Kajti iz njega bom naredil velik narod« (v.

18). Bralec nehote simpatizira s to materjo in njenim sinom, saj imamo dovolj razloga za misel, da se jima je zgodila velika krivica. Tega prepričanja ne more spremeniti niti sporočilo, da Bog izbira, kogar hoče, in da je pač bil Božji načrt, da bo Abrahamov naslednik v črti Božjih izbrancev Sarin sin Izak in ne Hagarin sin Izmael. Tisto, kar me v tej zgodbi navdušuje, pa je to, da Bog ne zapušča ljudi, tudi tistega ne, ki ni bil izbran in je ostal na videz brez blagoslova. Podobna zgodba je tudi o prvorojencu Ezavu in njegovem bratu Jakobu. Slednji je postal dedič Izakovega blagoslova, a Bog je blagoslovil tudi Ezava in njegovo potomstvo (glej 1 Mz 27).

Da bi bralci razumeli, kje je tu zveza z muslimani, je treba pojasniti še kaj. Prerok islama je trdil, da ni ustanovil nove vere, temveč je le obnovil pravo vero v enega Boga, Abrahamovo in Izmaelovo vero. Za razliko od Judov imajo muslimani Izmaela, prvorojenca, za pravega Abrahamovega naslednika. Hkrati velja Izmael za očeta rodov Arabskega polotoka, kjer je okoli 2600 let po Abrahamu islam začel svoj pohod po svetu. Osebnost ne poznam nobene katoličanke, ki se bi spreobrnila v islam. Ne boste me zlahka prepričali, da se bo Evropa kmalu v celoti islamizirala, rekel bi pa, da bi to bila bolj zmaga nad splošno brezbriznostjo, nevero, ateizmom in tudi nad moralno pokvarjenostjo kot pa nad krščanstvom. Saj Evropa ni (več) krščanska.

Izmaela je Bog res blagoslovil. A kaj to pomeni v sobesedilu Prve Mojzesove knjige? To je izraz Božje usmiljene ljubezni ob zavedanju piscev, da so tako imenovani Izmaelci resničnost sveta, v katerem je živel. Nikakor pa to ne more pomeniti blagoslova, se pravi rasti števila, muslimanskih vernikov. Islam se je res začel na Arabskem polotoku, a ni vera enega naroda, kot to velja za judovstvo. Islam je univerzalno verstvo, skuša podobno kot krščanstvo zajeti vse narode sveta. Pomislite na Iranec, Turke, Pakistance, Indonezijce, številna afriška plemena in toliko drugih etničnih skupin, ki niso Arabci, pa so muslimani. Da o v islam spreobrnjenih Evropejcih niti ne govorimo. (Seveda tu ne kaže načenjati vprašanja notranjih delitev v islamu.) Rodovna miselnost in z njo povezana vrednota rodovitnosti tu odpove. Drugo je vprašanje posameznih kultur, v katerih je si moške in žene želejo imeti veliko otrok in se zato naroditi tudi dejansko številčno krepijo. Kaj pravijo muslimanski teologi, če kdaj vzamejo v roke judovsko-krščansko Biblijo in berejo omenjene odlomke o Izmaelu, ne vem. Ni pa nobenega razloga, da bi mi kristjani Božji blagoslov nad Abrahamovim sinom Izmaelom razumeli kot prerokbo o širjenju islama v Evropi in drugod po svetu ali celo kot izrecno Božje odobravanje tega dogajanja. Na nas je, da tako beremo Sveto pismo in tako po Božji besedi živimo in molimo, da bomo sodelavci tistega blagoslova za Evropo, ki se mu reče ponovna evangelizacija.

DOGAJANJE

Pogovarjala se je Jana Podjavoršek

DUHA NE UGAŠAJTE

Janka Krištofa, župnika v Bilčovsu v Rožu na Koroškem, je dober sprejem predstave Trubarjevih in Dalmatinovih svetopisemskih prevodov spodbudil, da predstavi tudi lik apostola Pavla. Ko je v pridigi druge spodbujal, da bi brali Pavlova pisma, se je začel besedila že učiti in potem razmišljati, kako bi jih lahko predstavil. Podprle so ga cerkvene in kulturne ustanove na Koroškem in nastala je predstava »Pavel, apostol« pri kateri ga glasbeno spremljata Kristijan Filipič in Roman Pechmann. Kratek pogovor z njim pa naj nas spodbudi, da ga bomo povabili tudi v naše župnije.

Kako ste izbirali besedila?

Najprej sem se začel učiti pismo Galačanom in ko sem se ga v celoti naučil, sem po posvetu s Klausom Einspielerjem izbral besedila, ki so bistvena za Pavlovo sporočilo in dodal še Pismo Filemonu. Tako je v predstavi vključeno Pismo Galačanom, ki je dosti zahtevno in Pismo Filemonu, ki je preprosto in osebno. Prvo je teologija, v drugem pa spoznamo Pavla kot človeka, v vsej njegovi človečnosti. Pavla predstavim kot popotnika, ki je hodil iz kraja v kraj in s tegobami, ki so bile s tem povezane, kot

rokodelca, ki se preživlja s svojim delom, kot vnetega pridigarja in kot jetnika in s tem pridejo do izraza njegove glavne poteze.

Pavlovo vnemo za Kristusa zelo slikovito prikažete. Svetopisemsko besedilo ste se naučili na pamet, kot se ga učijo Judje ...

Mislím, da bi morali kulturo ponavljanja besedil (marmoriranja) spet obuditi. Opažam, da so v šolah učenje na pamet skoraj opustili. Vemo, da so včasih veliko znali na pamet, z vso tehniko pa smo sprejeli, da to ni več potrebno. Mislím pa, da s tem nekaj zgubimo. S tem, ko besedila nosim v sebi, doživljam, da so vedno bolj del mene in me spremljajo, kot da je Nekdo z mano in me potem od znotraj tudi oblikujejo.

Želite tudi nas spodbuditi, da se začnemo svetopisemska besedila učiti na pamet?

Res, želel sem spodbuditi tudi druge in sem že to predstavo želel pripraviti še z nekom, pa se ni izšlo. Doživel pa sem že, da so prihajali k meni in rekli, da že nekaj znajo in mi potem z veseljem besedilo povedali. V njih sem videl hrepenenje, kako bi bilo lepo, če bi znali še več, pa tudi ponos, ki je s tem povezan: »Jaz pa to tudi znam in je del mene.« Veliko je namreč veselje, ko besedilo osvojiš in je potem tvoje.

Ali lahko rečemo, da besedi-

lo, ki ga znamo in obnovljamo, oblikuje tudi naše mišljenje?

Zame, kot zamejca, je težko, ker se veliko gibljem v nemškem krogu (časopisi, mediji, pogovori) in je zame nevarno, da izgubim stik z lepim jezikom. To me je pravzaprav spodbudilo, da sem začel z besedili pesmi naših literatov s prvotnim namenom, da preverim, če še znam, kar sem se učil kot otrok. Potem sem prešel na svetopisemska besedila. Najprej je bila poezija, to pomaga ohraniti narodno zavest, duhovna besedila pa oblikujejo mojo duhovno zavest in k temu želim spodbujati. Če se odrasli ne dajo spodbuditi, je treba začeti z otroki. Meni osebno je sedaj žal, da sem se tega lotil šele tako pozno. Ko bi s tem začel že kot mladostnik, bi danes znal nešteto besedil. V mojih letih pa je učenje besedil že možno primerjati z delom v kamnolomu. Z vstrajnostjo pa kljub temu gre.

Katero besedilo se je bilo najtežje naučiti?

Najdaljše in najtežje je Pismo Galačanom, to je kar 25 minut besedila. Besedila, ki so močna terjajo veliko, zmores pa, če veliko ponavljaš in obnovljaš.

V čem vas Pavel vas najbolj nagovarja? Je v ospredju kakšna misel, stavek?

Pavel me nagovarja v njegovi vnemi za Kristusa in izmed vseh besedil bi izbral stavek: »Duha ne ugašajte!« (1 Tes 5,19)

Gregor Pavlič, stalni diakon
Svetopisemske duhovne vaje Kančevci
1. - 4. 10. 2009

TO JE MOJE TELO

voditelj dr. Maksimilijan Matjaž,
asistentka s. dr. Marjeta Pia Cevc

*Ta zaklad pa imamo v lončenih
posodah, da bi bila ta presežnost
moči Božja in ne iz nas.*

(2 Kor 4,7)

Najbrž se je tudi zaradi krhkosti telesa oznanjevanje evangelija izogibalo omenjanju telesa in je bolj gradilo na duhu. Napetost med telesom in duhom, v katerem krščanstvo še danes živi, izvorno ni biblična in teološka. Podedovali smo jo po filozofiji okolja prvega krščanstva, ki je smatrala telo (meso) kot nekaj šibkega in povečevala dušo, ki se mora otresti spon telesa, da se lahko dvigne v višave. Vmes se je zgodil še janzenizem in tako smo bili do nedavna zgolj in samo "duhovni".

Letošnje duhovne vaje smo zato začeli z razmislekom o glavni novosti krščanstva med vsemi religijami in verstvi: to je učlovečenje Boga. Bog je človeku lahko prišel dovolj blizu, da bi mu pokazal kako rad ga ima, le tako, da je prevzel njegovo slabotno naravo, krhkost in umrljivost ter njegove odnose. To je bistveno težje kot postaviti obred, formo, postavo. Pavel to čudovito razloži v odlomku

Čeprav je bil namreč v podobi Boga, se ni ljubosumno oklepjal svoje enakosti z Bogom,

ampak je sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika in postal podoben ljudem. Po zunanjosti je bil kakor človek in je sam sebe ponižal tako, da je postal po-

koren vse do smrti, in sicer smrti na križu. (Flp 2,6-8)

V svojih pismih apostol Pavel nagovarja človeka kot celoto; ne govori ločeno o duhovnosti, duševnosti in telesu. Ker človek danes najbolje razume jezik telesa, je Pavel najbolj sodoben teolog. S seboj, svojo nepopolnostjo, grešnostjo, boleznijo, pa tudi z obdarovanostjo se dejansko najprej srečam v svojem telesu. Zato smo glavniko premišljevanja naslonili na 4 točke: po telesu sem poklican, po telesu obdarovan, po telesu preiskuvan in po telesu darovan.

Poklicanost vsakega od nas – to, da smo v Božji misli že od vekov, je nekaj izjemnega, je naš prstni odtis, ki nam ga je podaril Stvarnik.

Zdaj pa govori GOSPOD, ki me je v materinem telesu upodobil za svojega služabnika, da bi Jakoba pripeljal spet k njemu in Izraela zbral pri njem – tako sem bil počaščen v GOSPODOVIH očeh in moj Bog je bil moja moč. (Iz 49,5)

Preden sem te upodobil v materinem telesu, sem te poznal; preden si prišel iz materinega naročja, sem te posvetil, te postavil za preroka narodom. (Jer 1,5)

Slavna preroka uvajata Pavlovo poklicanost, iz katere izhaja njegova gorečnost in silna moč pri širjenju evangelija:

Ko pa se je Bogu, ki me je izbral že v materinem telesu in me poklical po svoji milosti, zdelo prav razodeti v meni svojega Sina, da bi ga oznanjal med pogani, ... (Gal 1,15)

Duhovne vaje so idealna priložnost za prisluškovanje samemu sebi, svojemu telesu – da bi zaslišal Boga v sebi, Božji glas, ki govori le meni. Poklican sem, ko slišim tistega, ki kliče, ko vstopam v odnos z NJIM in njimi, ko vstopam v občestvo. Takrat se začne pravo življenje.

Obdarovanost smo gledali skozi Gal 5,22-24, kjer nam Pavel nadro-

bi devet sadov Duha - v treh skupinah po tri nam predstavijo temeljna področja človeških odnosov. Prvi trije: ljubezen, veselje in mir pokrivajo odnos do Boga. Drugi trije: potrpežljivost, blagost in dobrotljivost nam odpirajo odnose do bližnjega. Zadnji trije: zvestoba, krotkost in samoobvladanje pa slikajo odnos do sebe. Rojen sem zato, da bi mi stvarstvo služilo, a ne meni kot egu, ampak kot Božji podobi. Krščanstvo ni svetobežno, vendar smo rojeni za »nekaj več«. Zato moramo prositi za pravo presojo, za spoznanje, kateri darovi so res vredni več.

Bog nas kliče preko telesa včasih bolj na trdo (Pavla je poklical preko padca), včasih preko hudih preizkušenj, boleznij, nesreč. Pri vsaki sv. maši se ponavlja noč, v kateri je naš Gospod izgovoril »to je moje telo, ki se daje za vas«. Ker se zavedamo svoje poklicanosti in izbranosti, se mu moramo izročiti v veri, ljubezni in zaupanju, da nas razlomi, da postanemo užitni. Človek zazori šele tedaj, ko ga »življenje« melje v svojem žrmlju, dokler ne postane mehka moka za kruh.

To je že četrta točka: smo dar drugim. Želimo biti Njegov kruh, želimo pričevati svojim dragim, najbližjim. Šele On nas dela užitne, ko zlomi oklep, ki nas navidezno varuje. Samo tako lahko (nevredni) vredno pričujemo.

Duhovne vaje so izzvenele v treh ključnih odlomkih iz 1 Kor:

15 Ali ne veste, da so vaša telesa deli Kristusovega telesa?

19 Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga?

20 saj ste bili odkupljeni za visoko ceno. Zato povečujte Boga v svojem telesu,

v odlomku iz Rim 12, 1-2

Ker je torej Bog tako usmiljen, vas rotim, bratje: darujte svoja telesa v

živo, sveto in Bogu všečno žrtev; to je vaše smiselno bogoslužje. In nikar se ne prilagajajte temu svetu, ampak se tako preobražajte z obnovo svojega uma, da boste lahko razpoznavali, kaj hoče Bog, kaj je dobro, njemu všečno in popolno,

in iz Rim 12, 9-15, v katerih so zapisana pravila krščanskega življenja

Ljubezen naj bo brez hinavščine. Odklanjajte zlo, oklepajte pa se dobrega. Drug drugega ljubite z bratovsko ljubeznijo. Tekmujte v medsebojnem spoštovanju. Ne popuščajte v vnemi, temveč bodite goreči v duhu, služite Gospodu.

Veselite se v upanju, potrpite v stiski, vztrajajte v molitvi, bodite soudeleženi v potrebah svetih, gojite gostoljubje. Blagoslavlajte tiste, ki vas preganjajo, blagoslavlajte in ne preklinjajte jih. Veselite se v upanju, potrpite v stiski, vztrajajte v molitvi, ...

»To je refleksija vsega, o čemer smo se pogovarjali« nam je voditelj položil na srce. V *toposu* (malo Kančevci, še več pa *telo/soma*), v

katerega konkretno vstopa *Logos/Beseda*, se v moči Duha v meni/v nas rojeva in ustvarja *dinamis/moč* za novo prenovljeno življenje.

P.s. Še malo statistike: V Novi zavezi se beseda *telo* pojavi 140-krat, od tega 90-krat pri apostolu Pavlu in od tega kar 50-krat v 1 Kor, zato lahko 1 Kor imenujemo kar *Pismo telesa*.

Tatjana Radšel Horvat

DUHOVNE VAJE S CERKVENIMI OČETI

Kančevci ... v spokojno pokrajino Goričkega vabijo s svojim bogatim dogajanjem. Duhovne vaje so za mnoge od nas, ki želimo spoznavati, začutiti in živeti Besedo, kraj neizmerne milosti.

Kakor da bi tudi pozno jesenski čas, ko se narava umirja in meglice nežno objemajo gozdiče in polja, pripravljali naše čute, da se umirimo. Šele takrat, lahko sproščeno in odprto prisluhnemo in slišimo, ter sprejmemo v svoje srce, kar nam naši duhovni učitelji želijo podariti.

Od 27. do 29. novembra smo v domu duhovnosti v Kančevcih imeli duhovne vaje s cerkvenimi očeti, ki jih je vodil br. Miran Špelič in nam približal sv. Kromacija Oglejskega in njegova dela.

Kako daleč nazaj v zgodovino se moramo sprehoditi, da lahko spremljamo njegovo življenje in delo. Navdušujoče je bilo slišati, kako je raziskovalcem uspelo, iz skromnih zapisanih virov, ki so bili po naključju najdeni med drugim tudi v samostanu na Bavarskem, sestaviti lik in dela človeka, ki je živel pred tisoč šesto leti. Vendar so njegove razlage Božje besede še kako žive in prepričljive, ko jih spoznavamo v sedanjem času.

Foto: Jana Podjavoršek

V njegovih časih je bila Cerkev mlada, komaj priznana skupnost kristjanov, ki so živeli v zvestobi evangeliju. Pisane besede ni bilo veliko na razpolago. Poleg tega so vedno znova grozili vpadi Gotov ... Res težak, prelomen čas. Vendar je škof Kromacij v svojih komentarjih in govorih vernike bodril, jim vlival upanje in jih neutrudno vodil k pravi Luči. V razpravi o Matejevem evangeliju Vi ste luč sveta je napisal »Gospod učence poimenuje tudi luč sveta, saj jih je razsvetlil On, ki je prava in večna luč, in so tako sami postali luč v temi. Ker je on Sonce pravičnosti, upravičeno imenuje svoje učence luč sveta. Razlog za to je, da je po njih kot po nekakšnih bleščečih žarkih vsemu svetu vlil svetlobo poznanja njega samega. Ko se je prikazala luč resnice, so oni pregnali temo zmote iz src ljudi«

Neja Curk, študentka Visokošolskega programa TEOF

IZ DELOVNEGA DNEVNIKA PRAKSE PRI SLOVENSKEM BIBLIČNEM GIBANJU

V programu Visokošolskega strokovnega programa Teologije v tajništvu Slovenskega bibličnega gibanja marljivo in spretno opravlja delovno prakso študentka Neja Curk. Njena pomoč je zelo dragocena. Z nami deluje nekaj odlomkov iz Dnevnika delovne prakse.

Prvo srečanje z mentorico, dr. Snežno Večko, predsednico Slovenskega bibličnega gibanja (SBG).

Danes sem se seznanila z delovanjem in namenom Slovenskega bibličnega gibanja. Izvedela sem, da gre za gibanje znotraj Katoliške Cerkve, ki si prizadeva za razširjanje in spoznavanje Svetega pisma med ljudmi. SBG je del mednarodne Katoliške biblične federacije. Naloge gibanja so povezovanje bibličnih skupin, spodbujanje k nastajanju novih in pomoč pri njihovem delu; prirejanje svetopisemskih razstav, tečajev in predavanj; spodbujanje in oblikovanje praznovanja Svetopisemske nedelje na zadnjo nedeljo v januarju; vodenje Katoliškega dopisnega svetopisemskega tečaja; poglobljanje skupinskega in osebnega dela s Svetim pismom; izdajanje biblične revije Božja beseda danes (BBD).

(iz dnevnika 5.10.2009)

Mentorica mi je kot eno glavnih dejavnosti poverila urejanje arhiva Slovenskega bibličnega gi-

Foto: Jana Podjavoršek

banja. Dokumente razvrščam po mapah: 1. Mednarodna biblična srečanja (Catholic Biblical Federation; Katholiches Bibelwerk); 2. Revija Božja beseda danes (dopisi, članki, prispevki); 3. Revija Božja beseda danes (programska zasnova, uredniški odbor); 4. Svetopisemska nedelja; 5. Kato-liški dopisni svetopisemski tečaj; 6. Svetopisemska družba Slovenije (dopisovanja); 7. Svetopi-semske razstave, večeri; 8. Vse-slovenska biblična srečanja; 9. Srečanja v Stični; 10. Seje odbora SBG; 11. Dopisovanje s škofi; 12. Tajništvo; 13. Postna predavanja; 14. Računi; 15. Fotografije; 16. Razglednice; 17. Sezname članov SBG in naročniki BBD; 18. Raz-lični dopisi; 19. Biblične skupine; 20. Razmišljanja o SP, zapisi pre-davanj, priprave na predavanja msgr. dr. Rudija Koncilije; 21. Neznano.

(iz dnevnika 12.10.2009)

Pričela sem z urejanjem mape »Različni dopisi«. Gradivo sem tako kot vedno pospravljala po datumih. Med dokumenti sem našla kar nekaj bolj osebnih pi-sem ter papirjev, ki se po vsebini ne navezujejo na SBG. Nekaj sem jih osebno izročila msgr. dr. Ru-diju Konciliji, druge pa sem pu-stila na mizi v pisarni SBG, kjer jih bo lahko prevzel.

Po telefonu sem vzpostavila stik s hišnico go. Marijo Breg, da bi se z njo dogovorila o realizaciji table za SBG.

V pisarni SBG sem izmerila dimenzije polic ter v Državni založbi Slovenije kupila material, potreben za arhiviranje (fascikel in 40 »srajčk«).

Pri ravnatelju študentskega doma Vincencij, g. Janezu Cerrarju, sem se izposodila Naslovnik slovenskih škofij, iz katerega bom lahko pridobila elektronske

naslove župnij, v katerih delujejo biblične skupine.

(iz dnevnika 16.11.2009)

Urejanje arhiva SBG

Pred odhodom v pisarno SBG sem se najprej ustavila v Državni založbi Slovenije, kjer sem kupila še dva fascikla in šestdeset »srajčk«, potrebnih za arhiviranje. Nadaljevala sem z delom. Že urejene dokumente sem po letnikih razdelila v »srajčke«. Iz rjavega ovojnega papirja sem oblikovala pole, v katere sem zavela »srajčke« z enako temo. Do konca sem uredila mapo Vseslovenska biblična srečanja in pričela z urejanjem srečanj v Stični.

(iz dnevnika 25.11.2009)

TO SI BIL TI!

Bilo je takrat, tisto jutro.
Za mojim obrazom so rasli
odljudnost, samotnost
in mraz.

Takrat si prišel s tisto starko.
Tik poleg mene je sedla -
preblizu, boleče preblizu.

A glej - pri pozdravu miru -
njen pogled ...
Ne, ni bil človeški!

Bil je dotik dveh globin,
dveh duš ...
lepota, dobrotā,
tolažba, svetost.

Bil je to Tvoj dotik;
bil je obisk iz Nebes.
Koga zdaj gleda Tvoj angel?

Marjeta Longyka

V letu 2010 obhajamo nedeljo Svetega pisma 31. januarja.

Zaznamujeta jo

LETO DUHOVNIŠTVA

(19. junij 2009-11. junij 2010)

in

LETO EVHARISTIJE

z vrhuncem na Slovenskem evharističnem kongresu 13. junija 2010

z geslom

Evharistija – Božji dar za življenje

Vabimo voditelje in člane bibličnih skupin, da za nedeljo Svetega pisma ali ob drugi priložnosti priredite na dekanijski ali meddekanijski ravni srečanje bibličnih skupin. Nekaj takšnih srečanj se bo zgodilo:

1. V dvorani škofijske gimnazije v Vipavi bo na svetopisemsko nedeljo 31. januarja 2010 popoldne srečanje bibličnih skupin **na škofijski ravni.**

2. V dvorani Antonovega doma v župniji Ljubljana Vič bo v ponedeljek, 18. januarja 2010 ob 18.30 po večerni maši predstava **PAVEL APOSTOL.** Izvaja g. Janko Krištof, župnik iz Bilčova v Rožu na Koroškem, z glasbenikoma. Po predstavi prijateljsko srečanje bibličnih skupin. **G. Janka Krištofa, lahko povabite v svojo župnijo oz. na dekanijsko srečanje za navedeno predstavo med 19. in 24. januarjem.** Za e-mail se lahko obrnete na s. Snežno Večko (terezija.vecko@guest.arnes.si).

3. V dvorani Antonovega doma v župniji Ljubljana Vič bo v nedeljo, 24. januarja 2010 ob 11h po družinski maši ob 10h predstava **ZMAGOVALEC** (o apostolu Pavlu). Izvajajo mladi iz župnije Stara Loka.

BOŽJA BESEDA ZA VSAK DAN

Pripravljala s. Metka Tušar

JANUAR 2010

1. jan	P	Marija Božja mati	4 Mz 6, 22-27; Ps 67,2-3.5-6.8 Gal 4, 4-7 Lk 2, 16-21	Marija pa je vse te besede ohranila in jih premišljevala v svojem srcu (Lk 2,19).
2. jan	S	Bazilij Veliki	1 Jn 2,22-27 Ps 98,1-4 Jn 1,19-28	Dejal je: »Jaz sem glas vpiočega v puščavi: zravajte Gospodovo pot« (Jn 1,23).
3. jan	N	Genovefa Pariška	Sir 24,1-4.8-12 Ps 147,12-15.19-20 Ef 1,3-6.15-18 Jn 1,1-18	Resnična luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, je prihajala na svet (Jn 1,9).
4. jan	P	Angela	1 Jn 3,7-10 Ps 98,1.7-8.9 Jn 1,35-42	Ozrl se je na Jezusa, ki je šel mimo, in rekel: »Glej, Božje Jagnje!« (Jn 1,36)
5. jan	T	Emilijana	1 Jn 3,11-21 Ps 100,2.3.4.5 Jn 1,43-51	Našel je Natánaela in mu rekel: »Našli smo njega, o katerem so pisali Mojzes v postavi in preroki: Jezusa, Jožefovega sina iz Nazareta« (Jn 1,45).
6. jan	S	Gospodovo razglašenje	Iz 60,1-6 Ps 72,1-2.7-8.10-13 Ef 3,2-3a.5-6 Mt 2,1-12	Ko so pa zagledali zvezdo, so se silno razveselili (Mt 2, 10).
7. jan	Č	Rajmund	1 Jan 3,22-24;4,1-6 Ps 2,7-8.10-11 Mt 4,12-17.23-25	Jezus je hodil po vsej Galileji. Učil je po njihovih shodnicah in oznanjal evangelij kraljestva. Ozdravil je vsakovrstne boleznine in vsakovrstne slabosti med ljudstvom (Mt 4,23).
8. jan	P	Severin	1 Jn 4,7-10 Ps 72,1-4.7-8 Mr 6,34-44	In vsi so jedli in se nasitili (Mr 6,42).
9. jan	S	Hadrijan	1 Jn 4,11-18 Ps 72,1-2.10-13 Mr 6,45-52	Nato je stopil k njim v čoln in veter je ponehal; bili so vsi iz sebe (Mr 6,51).
10. jan	N	Jezusov krst	Iz 40,1-5.9-11 Ps 104,1-4.24-25.27-30 Tit 2,11-14;3,4-7 Lk 3,15-16.21-22	Janez je vsem odgovoril: »Jaz vas krščujem v vodi, pride pa močnejši od mene, kateremu nisem vreden odvezati jermenov njegovih sandal; on vas bo krstil v Svetem Duhu in ognju« (Lk 3,16).
11. jan	P	Pavlin	1 Sam 1,1-8 Ps 116,12-15.18-19 Mr 1, 14-20	»Hodita za menoj in napravil vaju bom za ribiča ljudi« (Mr 1,17).
12. jan	T	Tatjana	1 Sam 1,9-20 Ps 1 Sam 2,1.4-7.8 Mr 1,21-28	Strmeli so nad njegovim naukom, ker jih je učil, kakor kdor ima oblast (Mr 1,22).
13. jan	S	Hilarij	1 Sam 3,1-10.19-20 Ps 40,2.5.7-9.10-11 Mr 1,29-39	Zjutraj, ko je bilo še zelo temno, je vstal in odšel ter se napotil na samotni kraj in je tam molil (Mr 1,35).
14. jan	Č	Feliks	1 Sam 4,1-11 Ps 44,10-11.14-15.24-25 Mr 1,40-45	Jezus se ga usmili, stegne svojo roko, se ga dotakne in mu reče: »Hočem, bodi očiščen« (Mr 1,41).
15. jan	P	Pavel	1 Sam 8,4-7.10-22a Ps 89,16-17.18-19 Mr 2,1-12	Nabralo se jih je mnogo, tako da tudi pri vratih ni bilo več prostora, in jim je oznanjal nauk (Mr 2,2).
16. jan	S	Marcel	1 Sam 9,1-4.17-19;10,1a Ps 21,2-7 Mr 2,13-17	»Zdravnika ne potrebujejo zdravi, ampak bolni« (Mr 2, 17).
17. jan	N	2. navadna nedelja	Iz 62,1-5 Ps 96,1-3.7-10 1 Kor 12,4-11 Jn 2,1-11	Njegova mati je rekla strežnikom: »Kar koli vam reče, storite« (Jn 2,5).
18. jan	P	Marjeta	1 Sam 15,16-23 Ps 50,8-9.16bc-17.21.23 Mr 2,18-22	»Dokler imajo žena med seboj, se ne morejo postiti« (Mr 2,19b).
19. jan	T	Arsen	1 Sam 16,1-13 Ps 89,20-22.27-28 Mr 2,23-28	Rekel jim je: »Sobota je ustvarjena zaradi človeka in ne človek zaradi sobote« (Mr 2,27).
20. jan	S	Fabijan	1 Sam 17,32-33. 37. 40-51 Ps 144,1-2.9-10 Mr 3,1-6	»Ali se sme v soboto dobro storiti, ali hudo storiti? Življenje rešiti ali ga pogubiti?« (Mr 3,4).
21. jan	Č	Neža	1 Sam 18,6-9;19, 1-7 Ps 56,2-3.9-12 Mr 3,7-12	Mnogo jih je ozdravil, zato so tiščali za njim, da bi se ga dotaknili, kateri so bili v nadlogah (Mr 3,10).

22. jan	P	Vincencij	1 Sam 24,3-21 Ps 57,2-4.6.11 Mr 3,13-19	Postavil jih je dvanajst, da bi bili z njim in bi jih pošiljal pridigovat (Mr 3,14).
23. jan	S	Pavel	2 Sam 1,1-4.11-12.19.23-27 Ps 80,2ac.3b.5.7 Mr 3,20-21	Ko so to slišali njegovi sorodniki, so govorili: »Z uma je!« (Mr 3,21).
24. jan	N	3. navadna nedelja	Neh 8,2-4a.5-6.8-10; Ps 19,8-10.15 1 Kor 12,12-30 Lk 1,1-4;4,14-21	Nato je zvitek zvil, ga vrnil služabniku in sédel. Oči vseh v shodnici so bile uprte vanj. In začel jim je govoriti: »Danes se je to Pismo izpolnilo, kakor ste slišali« (Lk 4,20-21).
25. jan	P	Spreobrnitev apostola Pavla	Apd 22,3-16 Ps 117,1-2 Mr 16,15-18	Rekel jim je: »Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsemu stvarstvu!« (Mr 16,15)
26. jan	T	Timotej	2 Tim 1,1-8 Ps 24,7.8.9.10 Mr 3,31-35	»Kdor namreč uresničuje Božjo voljo, ta je moj brat, sestra in mati« (Mr 3,35).
27. jan	S	Angela	2 Sam 7,4-17 Ps 89,4-5.27-30 Mr 4,1-20	»Poslušajte! Sejalca je šel sejati« (Mr 4,3).
28. jan	Č	Tomaž Akvinski	2 Sam 7,18-19.24-29 Ps 131,1-2.3.5.11-14 Mr 4,21-25	In govoril jim je: »Pazite, kaj poslušate! S kakršno mero merite, s takšno se vam bo merilo in še navrglo se vam bo. (Mr 4,24)
29. jan	P	Valerij	2 Sam 11,1-4a.5-10a.13-17 Ps 51,3-4.5-7.10-11 Mr 4,26-34	Brez prilike jim ni govoril, svojim učencem pa je posebej vse razlagal (Mr 4,34).
30. jan	S	Martina	2 Sam 12,1-7a.10-17 Ps 51,12-17 Mr 4,35-41	Rekel jim je: »Kaj ste tako boječji? Kako da še nimate vere?« (Mr 4,41).
31. jan	N	4. navadna nedelja	Jer 1,4-5.17-19 Ps 71,1-6.15.17 1 Kor 12,31-13,13 Lk 4,21-30	On pa je šel sredi med njimi in je hodil dalje (Lk 4,30).

FEBRUAR 2010

6. feb	S	Pavel	Gal 2,19-20 Ps 119,9-14 Mt 28,16-20	»... in učite jih izpolnjevat vse, kar koli sem vam zapovedal! In glejte: jaz sem z vami vse dni do konca sveta« (Mt 28,20).
7. feb	N	5. navadna nedelja	Iz 6,1-2a.3-8 Ps 138,1-5.7-8 1 Kor 15,1-11 Lk 5,1-11	Ko pa je nehal govoriti, je rekel Simonu: »Odrini na globoko in vrzite mreže za lov!« (Lk 5,4)
8. feb	P	Hieronim	1 Kr 8,1-7.9-13 Ps 132,6-7.9-10 Mr 6,53-56	In vsi, kateri so se ga dotaknili, so ozdraveli (Mr 6,56).
9. feb	T	Apolonija	1 Kr 8,22-23.27-30 Ps 84,3.4.5.10.11 Mr 7,1-13	»To ljudstvo me časti z ustnicami, a njih srce je daleč od mene!« (Mr 7,6b).
10. feb	S	Sholastika	1 Kr 10,1-10 Ps 37,5-6.30-31.39-40 Mr 7,14-23	»Nič ni zunaj človeka, kar bi ga moglo onečistiti, če pride vanj, pač pa, kar prihaja iz človeka« (Mr 7,15).
11. feb	Č	Lurška Mati božja	Iz 66,10-14c Ps 106,3-4.35-36.37.40 Mr 7,24-30	Ona pa je odgovorila: »Gospod, tudi psički pod mizo jedo od drobtinic otrok« (Mr 7,28).
12. feb	P	Evalija	1 Kr 11,29-32;12, 19 Ps 81,10-11ab.12-15 Mr 7,31-37	In na vso moč so strmeli, govoreč: »Vse je prav storil: gluhih daje, da slišijo, nemim, da govorijo« (Mr 7,37).
13. feb	S	Jordan	1 Kr 12,26-32;13,33-34 Ps 106,6-7a.19-20.21-22 Mr 8,1-10	In vzel je sedmere hlebe, se zahvalil, jih razlomil in dajal učencem, da bi jih delili (Mr 8,6b).
14. feb	N	6. navadna nedelja	Jer 17,5-8 Ps 1,1-4.6 1 Kor 15,12.16-20 Lk 6,17.20-26	»Razveselite se tisti dan in poskočite od sreče, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko« (Lk 6,23a).
15. feb	P	Klavdij	Jak 1,1-11 Ps 119,67-68.71-72.75-76 Mr 8,11-13	Zahtevali so od njega znamenje z neba, da bi ga skušali (Mr 8,11b).

16. feb	T	Filipa	Jak 1,12-18 Ps 94,12-13.14-15.18-19 Mr 8,14-21	»Pazite, varujte se kvasa farizejev in Herodovega kvasa« (Mr 8,15).
17. feb	S	Pepelnica	Jl 2,12-18 Ps 51,3-4.5-6a.12-14.17 2 Kor 5,20-21;6,1-2 Mt 6,1-6.16-18	»...in tvoj Oče, ki vidi na skrivnem ti bo povrnil« (Mt 6,4b).
18. feb	Č	Simeon	5 Mz 30,15-20 Ps 1,1-2a.3.4.6 Lk 9,22-25	»Če hoče kdo hoditi za menoj, naj se odpove sam sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj« (Lk 9,23).
19. feb	P	Konrad	Iz 58,1-9a Ps 51,3-4.5-6a.18-19 Mt 9,14-15	»Ali morejo žalovati svatje, dokler je ženin pri njih?« (Mt 6,15a).
20. feb	S	Leon	Iz 58,9b-14 Ps 86,1-2.3.4.5-6 Lk 5,27-32	Lévi je pustil vse, vstal in šel za njim (Lk 5,28).
21. feb	N	1. postna nedelja	5 Mz 26,4-10 Ps 91,1-2.10-15 Rim 10,8-13 Lk 4,1-13	Jezus se je vrnil od Jordana poln Svetega Duha in Duh ga je vodil štirideset dni po puščavi (Lk 4,1).
22. feb	P	Marjeta	1 Pt 5,1-4 Ps 23,1-6 Mt 16,13-19	Dejal jim je: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« (Mt 16,15)
23. feb	T	Polikarp	Raz 2,8-11 Ps 34,4-7.16-19 Mt 6,7-15	»Če namreč odpustite ljudem njih pogreške, bo tudi vaš nabeški Oče vam odpustil« (Mt 6,14).
24. feb	S	Matija	Apd 1,15-17.20-26 Ps 113,1-8 Jn 15,9-17	»Vas pa sem imenoval prijatelje, ker sem vam razodel vse, kar sem slišal od svojega Očeta« (Jn 15,15b).
25. feb	Č	Valburga	Est 14,1.3-5.12-14; Ps 138,1-3.7c-8 Mt 7,7-12	»Vse torej, kar hočete, da bi ljudje storili vam, storite tudi vi njim« (Mt 7,12a).
26. feb	P	Aleksander	Ezk 18,21-28 Ps 130,1-8 Mt 5,20-26	»Pojdi, da se poprej spraviš s svojim bratom, in potem pridi in daruj svoj dar« (Mt 5,24b).
27. feb	S	Gabrijel	5 Mz 26,16-19 Ps 119,1-2.4-5.7-8 Mt 5,43-48	»Jaz pa vam pravim: Ljubite svoje sovražnike in molite za tiste, ki vas preganjajo« (Mt 5,44).
28. feb	N	2. postna nedelja	1 Mz 15,5-12.17-18; Ps 27,1-7.9.13-14 Flp 3,17-21 Lk 9,28-36	Medtem ko je molil, se je videz njegovega obličja spremenil in njegova oblečila so belo sijala (Lk 9,29).

12. mar	P	Doroteja	Oz 14,2-10 Ps 81,6c-11ab.14.17 Mr 12,28b-34	Ko je Jezus videl, da je pametno odgovoril, mu je rekel: »Nisi daleč od Božjega kraljstva« (Mr 12,34)
13. mar	S	Kristina	Oz 6,1-6 Ps 51,3-4.18-21 Lk 18,9-14	»Dva človeka sta šla v tempelj molit: eden je bil farizej, drugi cestinar« (Lk 18,10).
14. mar	N	4. postna nedelja	Joz 5,9a.10-12 Ps 34,2-7 2 Kor 5,17-21 Lk 15,1-3.11-32	On pa je rekel: »Otrok, ti si vedno pri meni in vse, kar je moje, je tvoje. Poveseliti in vzradostiti pa se je bilo treba, ker je bil ta, tvoj brat, mrtev in je oživel, ker je bil izgubljen in je najden« (Lk 15,31-32).
15. mar	P	Klemen	Iz 65,17-21 Ps 30,2-4.6.11-13b Jn 4,43-54	»Pojdi, tvoj sin živi.« Mož je verje besedi, ki mu jo je rekel Jezus, in je odšel (Jn 4,50).
16. mar	T	Hilarij	Ezk 47,1-9.12 Ps 46,2-3.5-6.8-9 Jn 5,1-3a.5-16	Bolnik mu je odgovoril: »Gospod, nimam človeka, ki bi me dal v kopal, kadar se voda vzburka« (Jn 5,7a).
17. mar	S	Patrik	Iz 49,8-15 Ps 145,8-9.13-14.17-18 Jn 5,17-30	»Moja sodba je pravična, ker ne iščem svoje volje, ampak voljo tistega, ki me je poslal« (Jn 5,30b).
18. mar	Č	Ciril	2 Mz 32,7-14 Ps 106,19-23 Jn 5,31-47	»In tudi Oče, ki me je poslal, on je pričeval o meni: vendar vi niste nikoli slišali njegovega glasu ne videli njegovega lika« (Jn 5,37).
19. mar	P	Jožef	2 Sam 7,4-5a.12-14a.16 Ps 89,2-5.27.29 Rim 4,13.16-18.22 Mt 1,16.18-21.24b	Ko se je Jožef zbudil, je storil, kakor mu je naročil Gospodov angel. Vzel je svojo ženo k sebi (Mt 1,24a).
20. mar	S	Klavdija	Jer 11,18-20 Ps 7,2-3.9-12 Jn 7,40-53	Služabniki so odgovorili: »Še nikoli ni nihče tako govoril« (Jn 7,46).
21. mar	N	5. postna nedelja	Iz 43,16-21 Ps 126,1-6 Flp 3,8-14 Jn 8,1-11	In Jezus ji je dejal: »Tudi jaz te ne obsojam. Pojdi in odslej ne gréši več!« (Jn 8,11b)
22. mar	P	Lea	Dan 13,1-9.15-17.19-30.33-62 Ps 23 Jn 8,12-20	Spet jim je Jezus spregovoril: »Jaz sem luč sveta. Kdor hodi za menoj, ne bo hodil v temi, temveč bo imel luč življenja« (Jn 8,12).
23. mar	T	Turibij	4 Mz 21,4-9 Ps 102,2-3.16-21 Jn 8,21-30	»On, ki me je poslal, je z menoj. Ni me pustil samega, kajti jaz vedno delam to, kar je všeč njemu« (Lk 8,29).
24. mar	S	Dioniz	Dan 3,14-20.91-92.95; Ps: Dan 3,52-56 Jn 8,31-42	»In spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila« (Lk 8,32).
25. mar	Č	Gospodovo oznanjenje M.	Iz 7,10-14 Ps 40,7-11 Heb 10,4-10 Lk 1,26-38	»Glej, Gospodova služabnica sem, zgodil se mi po tvoji besedi!« (Lk 1,38).
26. mar	P	Maksima	Jer 20,10-13 Ps 18,2-7 Jn 10,31-42	Veliko jih je prišlo k njemu in so govorili: »Janez ni storil nobenega znamenja, vendar je bilo resnično vse, kar je Janez povedal o njem.« In mnogi so tam začeli verovati vanj (Jn 10,41-42).
27. mar	S	Gelazij	Ezk 37,21-28 Ps Jer 31,11-13 Jn 11,45-57	Veliki duhovniki in farizeji so sklicali zbor in govorili: »Kaj naj storimo? Ta človek namreč dela veliko znamenj. Če ga pustimo kar tako, bodo vsi verovali vanj« (Jn 11,47-48a).
28. mar	N	Cvetna nedelja	Iz 50,4-7 Ps 22,8-9.17-20.23-24 Flp 2,6-11 Lk 22,14-23,56	In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel« (Lk 22,15).
29. mar	P	Bertold	Iz 42,1-7 Ps 27,1-3.13-14 Jn 12,1-11	Ko je Jezus to slišal, je rekel: »Ta bolezen ni za smrt, ampak v Božje veličastvo, da bo po njej povečani Božji Sin« (Jn 12,4).
30. mar	T	Janez Klimak	Iz 49,1-6 Ps 71,1-6.15.17 Jn 13,21-33.36-38	Peter mu je rekel: »Gospod, zakaj ne bi mogel zdaj iti za teboj? Življenje dam zate« (Jn 13,37).
31. mar	S	Benjamin	Iz 50,4-9a Ps 69,8-10.21-22 Mt 26,14-25	In učenci so storili, kakor jim je Jezus naročil, in pripravili pashalno jagnje (Mt 26,19).

MAREC 2010

1. mar	P	Albin	Dan 9,4b-10 Ps 79,8-9.11.13 Lk 6,36-38	»Ne sodite in ne boste sojeni. Ne obsojajte in ne boste obsojeni. Odpuščajte in vam bo odpuščeno« (Lk 6,37).
2. mar	T	Agnes	Iz 1,10.16-20 Ps 50,8-9.16-17.21.23 Mt 23,1-12	»Največji med vami, bodi vaš strežnik (Mt 23,11).
3. mar	S	Kunigunda	Jer 18,18-20 Ps 31,5-6.14-16 Mt 20,17-28	»Glejte, v Jeruzalem gremo in Sin človekov bo izročen velikim duhovnikom in pismoukom« (Mt 20,18).
4. mar	Č	Kazimir	Jer 17,5-10 Ps 1,1-4.6 Lk 16,19-31	On pa mu je dejal: »Če ne poslušajo Mojzesa in prerokov, se ne bodo dali prepričati, četudi kdo vstane od mrtvih!« (Lk 16,31).
5. mar	P	Janez	1 Mz 37,3-4.12-13a.17b-28 Ps 105,16-21 Mt 21,33-43.45-46	»Zato vam pravim: Vzelo se vam bo Božje kraljestvo in se dalo ljudstvu, ki bo obrodilo njegove sadove« (Mt 21,43).
6. mar	S	Fridolin	Mih 7,14-15.18-20 Ps 103,1-4.8.10-12 Lk 15,1-3.11-32	»Ta moj sin je bil namreč mrtev in je oživel; bil je izgubljen in je najden.« In začeli so se veseliti (Lk 15,24).
7. mar	N	3. postna nedelja	2 Mz 3,1-8a.13-15 Ps 103,1-4.6-8.11 1 Kor 10,1-6.10-12 Lk 13,1-9	Ta pa mu je odgovoril: »Gospod, pusti jo še letos, da jo okopljem in pognojim. Morda bo naposled obrodila sad; če pa ne, jo boš posekal« (Lk 13,8-9).
8. mar	P	Janez od Boga	2 Kr 5,1-15a Ps 42,2-3.43,3-4 Lk 4,24-30	In rekel je: »Resnično, povem vam: Nobenega preroka ne sprejmejo v domačem kraju« (Lk 4,24).
9. mar	T	Frančiška	Dan 3,25.34-43 Ps 25,4-9 Mt 18,21-35	Gospodar tega služabnika se ga je usmilil, oprostil ga je in mu dolg odpustil (Mt 18,27).
10. mar	S	40 mučencev iz Armenije	5 Mz 4,1.5-9 Ps 147,12-15.19-20 Mt 5,17-19	»Kdor pa jih bo (zapovedi) spolnjeval in učil, bo imenovan velik v nebeškem kraljestvu« (Mt 5,19b).
11. mar	Č	Konstantin	Jer 7,23-28 Ps 95,1-2.6-9 Lk 11,14-23	»Če pa z Božjim prstom izganjam demone, potem je prišlo k vam Božje kraljestvo« (Lk 11,20).